

การพัฒนาแบบฝึกทักษะทางภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย
เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่านโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนนาด่วงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

The development of Thai language skills exercises Thai learning subject group Writing a summary from a reading by using a 6-step ladder technique for Mathayom Suksa 1 students at Na Duang Wittaya School
Secondary Education Service Area Office, Loei, Nongbualamphu

กิตติภาพ ธนแสนไทย¹

ศาริศา สุขคง²

Sb6180101132@lru.ac.th

sarisa.chom@gmail.com

โทรศัพท์: 063-959-5755

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแบบฝึกทักษะทางภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่านโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาด่วงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย-หนองบัวลำภู ให้มีประสิทธิภาพ 80/80 2) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาด่วงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 เลย หนองบัวลำภู จากการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะทางภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน เป็นการวิจัยเชิงทดลอง แบบ One-group pretest-posttest design กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาด่วงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู จำนวน 15 คน ได้มาโดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบฝึกทักษะการเขียนย่อความมีประสิทธิภาพ 80.63/83.50 และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.71-0.79 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.43-0.57 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที

คำสำคัญ: การเขียนย่อความ, แบบฝึกทักษะ, เทคนิคบันได 6 ขั้น

Abstract

The objectives of this research were 1) to develop a Thai language skills practice form. Thai language learning subject group on writing summaries from readings by using the 6-step ladder technique for secondary education 1 students at Na Duang Wittaya School Office of the Secondary Education Service Area, Loei, Nong Bua Lamphu to be effective 80/80 2) To study the achievement of secondary education 1 students at Na Duang Wittaya School. Office of the Secondary Education Service Area, Loei, Nongbualamphu, from learning by using the Thai language skills exercises. Thai language learning subject group on writing a summary from the reading This was an experimental research using a one-group pretest-posttest design. The target group were secondary education 1 students at Na Duang Wittaya School. Office of Secondary Education Service Area, District, Loei, Nongbualamphu, 15 persons were obtained by using purposive sampling. The research tools were the practice form for writing efficiency skills 80.63/83.50 and the achievement test. Attention: IOC values are between 0.67-1.00, difficulty values are between 0.71-0.79, discrimination powers are between 0.43-0.57 and the confidence values for the whole issue are 0.92. The statistics used in the data analysis were percentage, mean, standard deviation. and test statistics

Keywords: summary writing, skill exercises, 6-step ladder technique

¹นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

²อาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ความเป็นมาของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติมีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552 : 1)

เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ได้อย่างสอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น โดยต้องพิจารณาถึง สาระที่ 1 การอ่าน ซึ่งเป็นสาระที่จะจากลักษณะปัญหาของการเรียนรู้เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนตามที่ได้พบปัญหาในข้างต้นนั้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอน ตลอดจนนวัตกรรมในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่มีปัญหาในลักษณะการไม่สนใจบทเรียนของนักเรียน จนทำให้เกิดการไม่เข้าใจบทเรียนในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งนวัตกรรมก็มีหลากหลาย ดังเช่น พดศรี กาญจนคุณากร (2554) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนเพื่อฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้นิทานคุณธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า 1) ชุดการสอนเพื่อฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้นิทานคุณธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 90.48/87.66 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 80/80 และ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนเพื่อฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้นิทานคุณธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับ รัตนพร ไชยสุวรรณ (2560) ศึกษาเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้นิทานพื้นบ้านภาคใต้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้นิทานพื้นบ้านภาคใต้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพด้านกระบวนการ คิดเป็นร้อยละ 89.03 และประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ คิดเป็นร้อยละ 83.95 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้นิทานพื้นบ้านภาคใต้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ การอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้นิทานพื้นบ้านภาคใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงพบว่า การที่จะส่งเสริมทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ให้มีประสิทธิภาพ ต้องอาศัยนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย แบบฝึกทักษะที่มีความน่าสนใจ และเลือกนวัตกรรมที่เป็นสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสม

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน โดยศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้แบบฝึกทักษะทางภาษาไทย เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่านโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาด่วงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลยหนองบัวลำภู เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการต่อยอดองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย มีนิสัยรักการอ่าน และสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ต่อไปช่วยให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากสาระที่ 1 การอ่าน ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสาระที่ 1 การอ่าน ระบุมาตรฐานเป็น มาตรฐาน 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 44) ซึ่งสื่อและนวัตกรรมการสอนก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้การจัดการเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังเช่น แบบฝึกทักษะ ซึ่ง สุวิมล กฤษศยาสา (2556 : 85) ให้ความหมายของแบบฝึกว่า เป็นสื่อที่ใช้ฝึกทักษะเฉพาะเช่นทักษะการคิด ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการแก้ปัญหาและการปฏิบัติของนักเรียน ซึ่งครูสามารถสร้างแบบฝึกมาเป็นนวัตกรรมการเรียนการสอน สื่อและนวัตกรรมการสอน จึงเป็นต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้การจัดการเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับสภาพจริงในสถานศึกษา จากการจัดการเรียนการสอนเรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน ผลปรากฏว่า นักเรียนมีความสามารถด้านการเขียนพอใช้ ซึ่งเขียนแล้วไม่สามารถวิเคราะห์แยกส่วนต่าง ๆ จากเรื่องได้ หรือวิเคราะห์แยกส่วนประกอบได้เพียงเรื่องสั้น ๆ เท่านั้น และไม่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตรประจำวันได้ ทั้งนี้ปัญหาดังกล่าวอาจมีสาเหตุมาจากการเบื่อหน่ายในบทเรียนที่มีเนื้อหาจำนวนมาก ยากต่อการทำความเข้าใจ ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ที่ต่ำ ซึ่งเป็นปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1 พัฒนาแบบฝึกทักษะทางภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่านโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาด่วงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ให้มีประสิทธิภาพ 80/80

2 ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาด่วงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู จากการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะทางภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน

วิธีดำเนินการวิจัย

1.ประเภทของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง แบบกลุ่มตัวอย่าง 1 กลุ่ม และมีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One-group pretest-posttest design)

2. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาด่วงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ซึ่งศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 33 คน

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาด่วงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ซึ่งศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 15 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

3. เครื่องมือ กระบวนการสร้าง และหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

3.1เครื่องมือ

3.1.1 แบบฝึกทักษะการเขียนย่อความ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 ชุด ได้แก่

3.1.1.1 แบบฝึกทักษะการเขียนย่อความจาก เรื่องสั้น

3.1.1.2 แบบฝึกทักษะการเขียนย่อความจาก บทสนทนา

3.1.1.3 แบบฝึกทักษะการเขียนย่อความจาก นิทาน

3.1.1.4 แบบฝึกทักษะการเขียนย่อความจาก เรื่องเล่าจากประสบการณ์

3.2 กระบวนการสร้างและการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ

3.2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษา คู่มือครู แนวทางการสอน หนังสือเรียน หนังสือประกอบ และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษาตอนต้น

3.2.2 วิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัด สาระที่ 2 การเขียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

3.2.3 ศึกษาเอกสารทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนย่อความ

3.2.4 ออกแบบการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนย่อความ ดังนี้

กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ตามตัวชี้วัดของเนื้อหาที่ต้องการฝึกทักษะการเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน ดังนี้

1) บอกความหมาย และการบวนการเขียนย่อความได้

2) อ่านเรื่องที่กำหนดให้แล้วเขียนสรุปย่อความได้ถูกต้อง

3) สรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้

4) สรุปข้อคิดจากเรื่องที่อ่านแล้วทำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

3.2.5 กำหนดโครงสร้างเนื้อหาของแบบฝึกทักษะการเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 ชุด ใช้เวลาในการสอน 4 ชั่วโมง ดังนี้

1) แบบฝึกทักษะการเขียนย่อความจาก เรื่องสั้น

2) แบบฝึกทักษะการเขียนย่อความจาก บทสนทนา

3) แบบฝึกทักษะการเขียนย่อความจาก นิทาน

4) แบบฝึกทักษะการเขียนย่อความจาก เรื่องเล่าจากประสบการณ์

3.2.6 นำแบบฝึกทักษะการเขียนย่อความทั้ง 4 ชุด ไปปรับแก้ตามผู้เชี่ยวชาญแนะนำ เพื่อจัดทำแบบสมบูรณ์ก่อนทดลองใช้กับนักเรียนที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มเป้าหมาย

3.2.7 นำแบบฝึกทักษะการเขียนย่อความที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการทดลอง เพื่อหาประสิทธิภาพกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาดังวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (pre-test) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วเก็บรวบรวมผลการทดสอบไว้เพื่อนำไปวิเคราะห์

3.3.2 ดำเนินการใช้ชุดฝึกกับผู้เรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 ชุดฝึก ชุดละ 1 ชั่วโมง ใช้เวลาสอนทั้งหมด 4 ชั่วโมง ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

ชุดฝึกการเขียนย่อความที่ 1 ใช้วันที่ 18 กรกฎาคม 2565

ชุดฝึกการเขียนย่อความที่ 2 ใช้วันที่ 19 กรกฎาคม 2565

ชุดฝึกการเขียนย่อความที่ 3 ใช้วันที่ 20 กรกฎาคม 2565

ชุดฝึกการเขียนย่อความที่ 4 ใช้วันที่ 21 กรกฎาคม 2565

และบันทึกพฤติกรรมโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม และเก็บคะแนนจากแบบฝึกทักษะที่

สร้างขึ้น จำนวน 4 ชุด

3.3.3 เมื่อใช้ชุดฝึกครบทั้ง 4 ชุดแล้ว ผู้วิจัยทำการทดสอบความรู้หลังเรียน (post-test) โดยใช้แบบทดสอบฉบับเดิม แล้วตรวจนับคะแนนเพื่อนำไปวิเคราะห์

3.3.4 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบทั้งก่อนการทดลอง (pre-test) และหลังการทดลอง (post-test) ไปวิเคราะห์ค่าสถิติ

3.3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของฝึกทักษะทางภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่านโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาดังวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยหาค่า E1/E2 ตามเกณฑ์ 80/80

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการใช้แบบฝึกทักษะทางภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่านโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาดังวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้วยการหาค่าที่ (t-test Dependent)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้วางแผนการดำเนินการรวบรวมเก็บข้อมูล โดยปฏิบัติขั้นตอน ดังนี้

4.1 ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (pre-test) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วเก็บรวบรวมผลการทดสอบไว้เพื่อนำไปวิเคราะห์

4.2 ดำเนินการใช้ชุดฝึกกับผู้เรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 ชุดฝึก ชุดละ 1 ชั่วโมง ใช้เวลาสอนทั้งหมด 4 ชั่วโมง ดังรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงวัน เวลาที่ดำเนินการสอน

ชุดฝึกการเขียนย่อความ	วัน เวลาที่ใช้
ชุดฝึกการเขียนย่อความที่ 1	18 กรกฎาคม 2565
ชุดฝึกการเขียนย่อความที่ 2	19 กรกฎาคม 2565
ชุดฝึกการเขียนย่อความที่ 3	20 กรกฎาคม 2565
ชุดฝึกการเขียนย่อความที่ 4	21 กรกฎาคม 2565

และบันทึกพฤติกรรมโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม และเก็บคะแนนจากแบบฝึกทักษะที่

สร้างขึ้น จำนวน 4 ชุด

4.3 เมื่อใช้ชุดฝึกครบทั้ง 4 ชุดแล้ว ผู้วิจัยทำการทดสอบความรู้หลังเรียน (post-test) โดยใช้แบบทดสอบฉบับเดิม แล้วตรวจนับคะแนนเพื่อนำไปวิเคราะห์

4.4 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบทั้งก่อนการทดลอง (pre-test) และหลังการทดลอง (post-test) ไปวิเคราะห์ค่าสถิติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของฝึกทักษะทางภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่านโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาด่วงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยหาค่า E_1/E_2 ตามเกณฑ์ 80/80

5.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการใช้

ฝึกทักษะทางภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่านโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาด่วงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้วยการหาค่าที่ (t-test Dependent)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะทางภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่านโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาด่วงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 เลย หนองบัวลำภู

ตารางที่ 1 ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะทางภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่านโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาด่วงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

นักเรียน คนที่	ผลสัมฤทธิ์ ก่อนเรียน (20)	คะแนนกระบวนการจากการเรียนแต่ละเรื่อง (E_1)					ผลสัมฤทธิ์ หลังเรียน (E_2) (20)
		ชุดที่ 1 (10)	ชุดที่ 2 (10)	ชุดที่ 3 (10)	ชุดที่ 4 (10)	รวม (40)	
1	12	8	9	8	10	35	19
2	13	6	7	8	9	30	17
3	11	7	8	9	8	32	17
4	13	8	9	8	9	34	18
5	14	7	8	7	8	30	17
6	12	9	9	8	10	36	19
7	10	7	7	8	8	30	17
8	11	8	8	9	7	32	15
9	10	9	9	7	8	33	16
10	14	7	7	8	9	31	18
11	10	8	7	8	9	32	17
12	10	7	8	9	8	32	16
13	14	8	9	9	8	34	18
14	8	8	8	9	8	33	16
15	9	9	7	9	10	35	19
16	10	8	7	8	9	32	15
17	9	6	9	6	8	29	14
18	10	7	7	8	9	31	16
19	9	8	7	8	8	31	15
20	8	8	8	9	8	33	15
รวม	217	153	158	163	171	645	334
$\bar{X}$	10.85	7.65	7.90	8.15	8.55	32.25	16.70
ร้อยละ	54.25	76.50	79.00	81.50	85.50	$E_1=80.63$	$E_2=83.50$
$E_1/E_2=80.63/83.50$							

จากตารางที่ 1 ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะทางภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่านโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาด่วงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 เลย หนองบัวลำภู พบว่า คะแนนกระบวนการระหว่างเรียนมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 80.63 ($E_1 = 80.63$) คะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 83.50 ($E_2 = 83.50$) หรือ $E_1/E_2 = 80.63/83.50$

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการใช้แบบฝึกทักษะทางภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่านโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาด่วงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เลย หนองบัวลำภู

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะทางภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่านโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาด่วงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 เลย หนองบัวลำภู

การสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	df	t	p - values
ก่อนเรียน	15	11.00	2.83	13	6.36*	0.0000
หลังเรียน	15	17.21	1.51			

** $p \leq .01$

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะทางภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่านโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาด่วงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 เลย หนองบัวลำภู พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.00 ($\bar{X} = 11.00$, S.D. = 2.83) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.21 ($\bar{X} = 17.21$, S.D. = 1.51) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

1. ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการเขียนย่อความ พบว่า แบบฝึกการ เขียนย่อความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.2183.85 เป็นไปตาม เกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ เป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนการฝึกทักษะอย่างมีระบบ ได้แก่ การศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ศึกษาหลักการ แนวคิดทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเชิงวิเคราะห์ รวมถึงวิธีการสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างกรอบแนวคิด แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบฝึกทักษะที่มีลักษณะดังนี้ คือ มีภาพประกอบและสีสันสวยงาม มีชุดกิจกรรมที่น่าสนใจ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากง่ายไปหายาก ทำให้ผู้เรียนสนุกสนานกับการเรียน และทำหยาความสามารถให้ได้เรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจริง ตลอดจนได้ทราบผลการประเมินระหว่างเรียนจากครูผู้สอนในแต่ละชุดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ เป็นผลให้นักเรียนได้ทราบความบกพร่องของตนเองและพยายามแก้ไขข้อบกพร่องนั้น นอกจากนี้ ตัวชุดฝึกทักษะการย่อความจากเรื่องที่อ่านยังได้รับการตรวจสอบและคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง ตลอดจนแบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นมีลักษณะที่ดีและมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มะลิ อัจฉริยะ (2540 : 17) ที่พบว่า แบบฝึกทักษะมีประโยชน์และมีความสำคัญในการช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการฝึกทักษะได้เป็นอย่างดี แบบฝึกทักษะที่ดีเปรียบเสมือนผู้ช่วยที่สำคัญของครู ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่ และเพิ่มความมั่นใจในการเรียนได้เป็นอย่างดี ดังนั้น การที่ผู้วิจัยได้นำเนื้อหาการอ่านเชิงวิเคราะห์มาสร้างแบบฝึกทักษะ จึงมีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ซึ่งสอดคล้องกับ ชีราณี ดิยิง (2556: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการสร้างแบบฝึกหัดภาษาไทย เรื่องการเขียนย่อความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาไฟ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ชลบุรี จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะภาษาไทยเรื่องการเขียนย่อความ สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 87.62/90.00 และลลิต ภิระบัน (2557: บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยเรื่องการใช้ชุดการสอนเขียนย่อความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนห้วยสักวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย จำนวน 84 คน ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอน มีประสิทธิภาพ 82.25/84.88 และยังสอดคล้องกับกาญจนา คงกินเก (2560: บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาและใช้นวัตกรรมประเภทแบบฝึกเสริมทักษะเรื่องการเขียนย่อความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดบ้านหลวง (บัวราษฎร์บำรุง) อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกเสริมทักษะเรื่องการเขียนย่อความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 88,08/87.90จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจปฏิบัติตามกิจกรรมตาม จุดประสงค์ของแบบฝึกการเขียนย่อความ นอกจากนั้นนักเรียนยังสามารถฝึกทักษะการเขียน ย่อความ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้หรือศึกษาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง หลังจากการ ทดลองใช้แบบฝึกการเขียนย่อความ ผู้วิจัยได้ประเมินผลหลังการใช้แบบฝึกการเขียนย่อความ พบว่า นักเรียนมีทักษะการเขียนย่อความสูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากแบบฝึกการเขียนย่อความทำให้นักเรียนได้ ฝึกทักษะการเขียนมากขึ้น

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะนิทานอีสป เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาด่วงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 เลย หนองบัวลำภู พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.00 (= 11.00, S.D. = 2.83) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลัง

เรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.14 ($= 17.14$, S.D. = 1.51) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้ เป็นผลมาจากชุดฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาทั้ง 4 ชุด มีการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียน มีขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน และขั้นสรุปที่น่าสนใจ มีการนำสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้เพื่อสร้างความสนใจของผู้เรียน นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังนำหลักการสอนการอ่านเชิงวิเคราะห์มาใช้เป็นแนวทางในการสอนนักเรียน ซึ่งทำให้เข้าใจหลักการการอ่านเชิงวิเคราะห์ได้ง่ายขึ้น รวมไปถึงแบบฝึกทักษะสามารถใช้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ ซึ่งอธิบายได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นนั้น เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนมากยิ่งขึ้น เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของแต่ละบุคคล นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและมีส่วนร่วมในชั้นเรียน โดยเพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบพัฒนาการของตนเองตลอดจนสามารถพัฒนาไปสู่ความสำเร็จได้ ตลอดจนการมีกระบวนการสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีขั้นตอน มีหลักการการสร้างตรงตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมตามตัวชี้วัดชั้นปี ซึ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.71-0.79 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.43-0.57 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 จึงทำให้มีประสิทธิภาพต่อการนำไปใช้ในการพัฒนาได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย รัตนทองคำ (2545 : 137) ซึ่งพบว่า แบบทดสอบ แบบวัด หรือเครื่องมือสำหรับในการวัดและประเมินผลทางการศึกษาที่ดี ควรมี 1) ความเที่ยงตรงสูง คือ สามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์หรือสิ่งที่ต้องการวัด 2) มีความเชื่อมั่นดี หมายถึง ผลที่วัดคงที่แน่นอนไม่เปลี่ยนแปลงไปมา วัดซ้ำก็ครั้งกับกลุ่มตัวอย่างเดิมได้ผลเท่าเดิมหรือใกล้เคียงกัน สอดคล้องกัน 3) มีความยากง่ายพอเหมาะ คือ ไม่ยากหรือง่ายเกินไป 4) มีอำนาจจำแนกได้ สามารถแบ่งแยกผู้สอบออกตามระดับความสามารถเก่งและอ่อนได้ โดยคนเก่งจะตอบข้อสอบได้ถูกมากกว่าคนอ่อน 5) มีประสิทธิภาพ หมายถึง ทำให้ได้ข้อมูลที่ต้องการเชื่อถือได้ลงทุนน้อย 6) มีความยุติธรรม ไม่เปิดโอกาสให้ได้เปรียบเสียเปรียบ 7) มีความจำเพาะเจาะจง 8) ใช้คำถามที่ลึกและ 9) คำถามย่อย

ดังนั้นการที่ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินแบบฝึกทักษะการเขียนย่อความ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตลอดจนใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสร้างองค์ความรู้อย่างสร้างสรรค์ จึงทำให้ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุปผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะทางภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่านโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาด่วงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู พบว่า คะแนนกระบวนการระหว่างเรียนมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 80.63 ($E1 = 80.63$) คะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 83.50 ($E2 = 83.50$) หรือ $E1/E2 = 80.63/83.50$

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนย่อความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาด่วงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.00 ($= 11.00$, S.D. = 2.83) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.14 ($= 17.14$, S.D. = 1.51) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สามารถนำผลวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ไปบูรณาการและต่อยอดในรายวิชาอื่น ๆ ได้ เพื่อให้ครูได้เห็นแนวการสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะ และนำไปพัฒนาการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชานั้น ๆ ได้

1.2 ครูควรให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีอิสระในการใช้แบบฝึกทักษะ ไม่เร่งรัดผู้เรียนกลุ่มอ่อนให้เร่งทำกิจกรรมเพื่อให้ทันกลุ่มเก่ง แต่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการการใช้แบบฝึกทักษะไปด้วยตนเอง และให้โอกาสผู้เรียนเสมอ ใช้การเสริมแรงทางบวกเพื่อกระตุ้นผู้เรียนให้มีการใช้แบบฝึกทักษะอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.3 สามารถนำแบบฝึกทักษะนิทานอีสปไปใช้ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้แบบฝึกการเขียนย่อความ

2.2 ควรมีการศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนย่อความ

2.3 ควรมีการศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียนตามจินตนาการ โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนย่อความ

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- . (2542). **การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนจิตวิทยาระดับประถมศึกษา** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- (2535), **คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา** พุทธศักราช 2521 (ปรับปรุง พ.ศ.2533). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรรณิการ์ ศุภเวทย์ศิริ, (2537), “การสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำยาก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาในจังหวัดสุรินทร์” ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทย คิดและเขียนเชิงสร้างสรรค์เรียงความ ย่อความและสรุปความ ช่วงชั้นที่ 2 - 4**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์.
- องค์การค้ำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. (2551-2554). **ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์การเขียนย่อความปลายภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2551-2554**. ประจวบคีรีขันธ์:โรงเรียนกุยบุรีวิทยา.
- ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์. (2515). “**วิวัฒนาการของเทคนิคและเทคโนโลยีในการสอน**” ประมวลบทความเกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (พระนคร: กรมวิชาการ).
- กันต์ดนัย วรจิตติพล. (2542), “**การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตสถาบันราชภัฏนครปฐม จังหวัด นครปฐม**วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กาญจนา คงกินเก. (2550). **การพัฒนาและใช้วัดกรรมประเภทแบบฝึกเสริมทักษะเรื่องการเขียนย่อความชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- กิตติคุณ รัตนเดชาภัย. (2542). “**ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องมาตราตัวสะกดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะกับการสอน โดยวิธีปกติ**” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กุลลาบ มัลลิกะมาสและวิพุธ โสภวงศ์. (ม.ป.ป.). **หนังสือเรียนภาษาไทย รายวิชา ท041 การเขียน 1**. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- แก้วดา กรุงวงศ์. (2541). **ภาษาไทยธุรกิจ**. กรุงเทพฯ: บริษัทเฟสท์ ออฟเซ็ท จำกัด คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. (ม.ป.ป.) เอกสารประกอบการสอนวิชา411-101 ภาษา ความคิดและการสื่อสาร ปัตตานี: ภาควิชาภาษาไทยคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จันทิรา.
- จินตนา พันธุ์พิภ. (2551). **นักวิชาการ-ราชบัณฑิตต้น เด็กวรรณยุกต์ – ย่อความย่อ**. เข้าถึงเมื่อ 20 มิถุนายน. เข้าถึงได้จาก <http://www.tlcthai.com> .
- ลาว จูไรรัตน์ ลักษณะศิริและบาหยัน อิมสำราญ. (2548), **ภาษากับการสื่อสาร**. กรุงเทพฯ: บริษัทพี.เพรส. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .
- คณะอักษรศาสตร์ (2505), “**ชุมนุมภาษาไทย**” ชุมนุมภาษาไทย 2504.
- ฉลองชัย สุวัฒนบุรณ. (2540) **เทคโนโลยีการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์** มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ฉวีวรรณ จินดาพล. (2525). “**เปรียบเทียบความเข้าใจความหมายของคำนามและความคงทนในการจำโดยใช้รูปภาพการเล่านิทานและปริศนาคำทายของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.**” ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ฉัตรภา บุนนาค, สุวรรณณี อุดมผลและวรรณิ .
- พุทธเจริญทอง. (2522), **ศิลปะการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันและทางธุรกิจ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล .
- ชะลอ รอดลอย. (2538), “**ทักษะการสรุปการเป็นพื้นฐานของการศึกษาที่จำเป็น**” สารพัฒนาหลักสูตร. 14 มิถุนายน 2538): 46.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชาญชัย อาจิณสมาจาร. (2540), **หลักการสอนทั่วไป**. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.